

Dr. Boros Norbert

MATE, Környezettudományi Intézet, Gödöllő
tudományos főmunkatárs

Végzettségek:

- Agrármérnök, DATE, Hódmezővásárhely
- Okl. agrármérnök, GATE, Gödöllő
- Ph.D. fokozat, Élelmiszertudományok, DE, Debrecen

Kutatási terület:

- Az élelmiszerelőállítás környezetre gyakorolt hatásának vizsgálata.

Korábbi munkahelyek:

- ÁTK, Herceghalom, tudományos segédmunkatárs
- Dairy-DÁV Kft., Debrecen, termékmenedzser
- DE Műszaki Kar, adjunktus, egyetemi docens
- NAIK ÁTHK, Herceghalom, tudományos főmunkatárs

Jelenleg:

- MATE, Környezettudományi Intézet, Gödöllő
tudományos főmunkatárs

Automatizált rendszerek térhódítása – félúton a tökéletesség felé

Boros Norbert – Pinneyi Szilárd – Mikó Edit – Mezőszentgyörgyi Dávid

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE), Környezettudományi Intézet

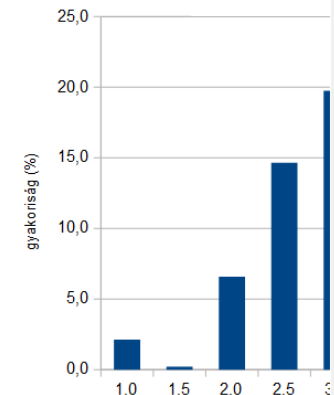
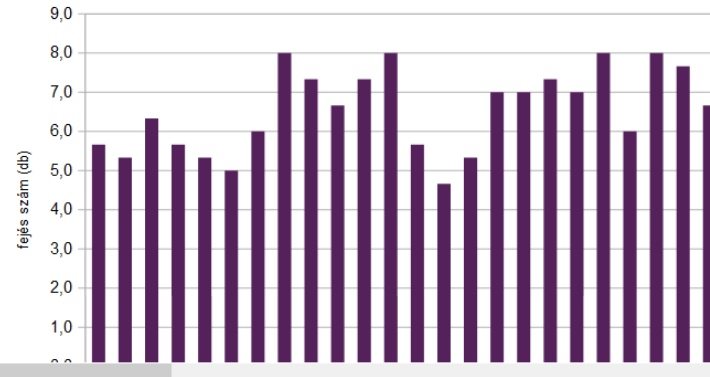
Termelési hatékonyság

Termelési paraméterek – felhasznált erőforrások

- ▶ Állomány
- ▶ Csoport
- ▶ Egyed

100

	1. oszlop
Átlag	6,541667
Standard	0,21499
Mód	8
Medián	6,666667
Első negy	5,666667
Harmadik	7,333333
Szórásnép	1,1093
Szórás	1,053233
Lapultság	-1,26273
Ferdeség	-0,09233
Tartomány	3,333333
Minimum	4,666667

A tehenek mikor érzik jól magukat?

Automatizált fejési rendszerben vizsgálandó paraméterek

- Fejések száma
- Fejésenként leadott tej mennyisége
- Sikertelen fejések, elutasítások száma
- Fejések időtartama
  - egyedenként
  - fejésenként
  - tőgynegyedenként

Egyedek közötti különbségek!

Törekvés a tökéletességre

Tartástechnológia

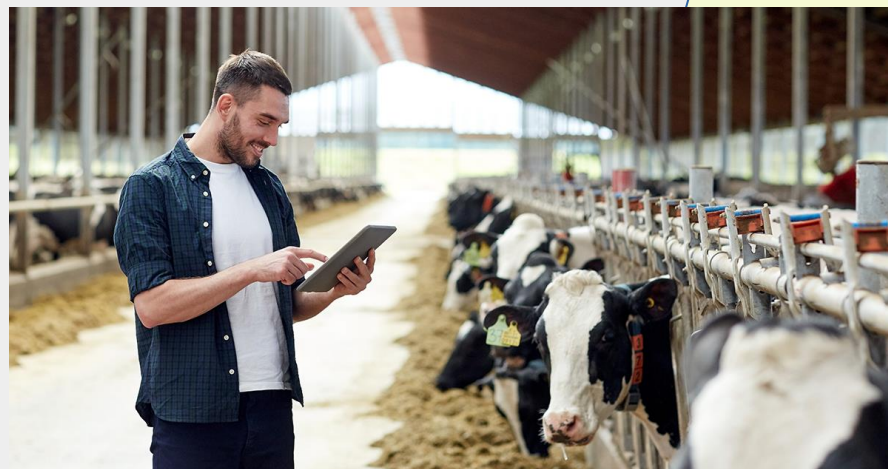

Fejéstechnológia

Takarmányozás

Telepi menedzsment

Az idő fontossága a robotfejést alkalmazó tejtermelő tehenészetekben

fejőrobot

tehenek

dolgozók

A tejelő tehén „időbeosztása”

- Takarmányfelvétel: 3-5 óra (9-14 étkezés/nap)
- Fekvés és pihenés: 12-14 óra
- Állás vagy sétálás: 2-3 óra
- Ivás: 0,5 óra
- Egyéb tevékenységek (fejés, termékenyítések, kezelések): 2,5-3,5 óra

A vizsgálatok helyszínei

- szabadforgalmú rendszer
- eltérő tartástechnológia
- eltérő telepméret
- eltérő takarmányozás
- eltérő telepi menedzsment
- első laktációs, többször ellett holstein-fríz tehenek
- Lely Astronaut
- SAC RDS Futureline Elite
- termelési és fejésre vonatkozó paraméterek

✕Pinkamenti Agrár Kft., Vasalja

✕Nemzeti Ménesbirtok és
Tangazdaság Zrt., Mezőhegyes

✕Állért Kft., Ete

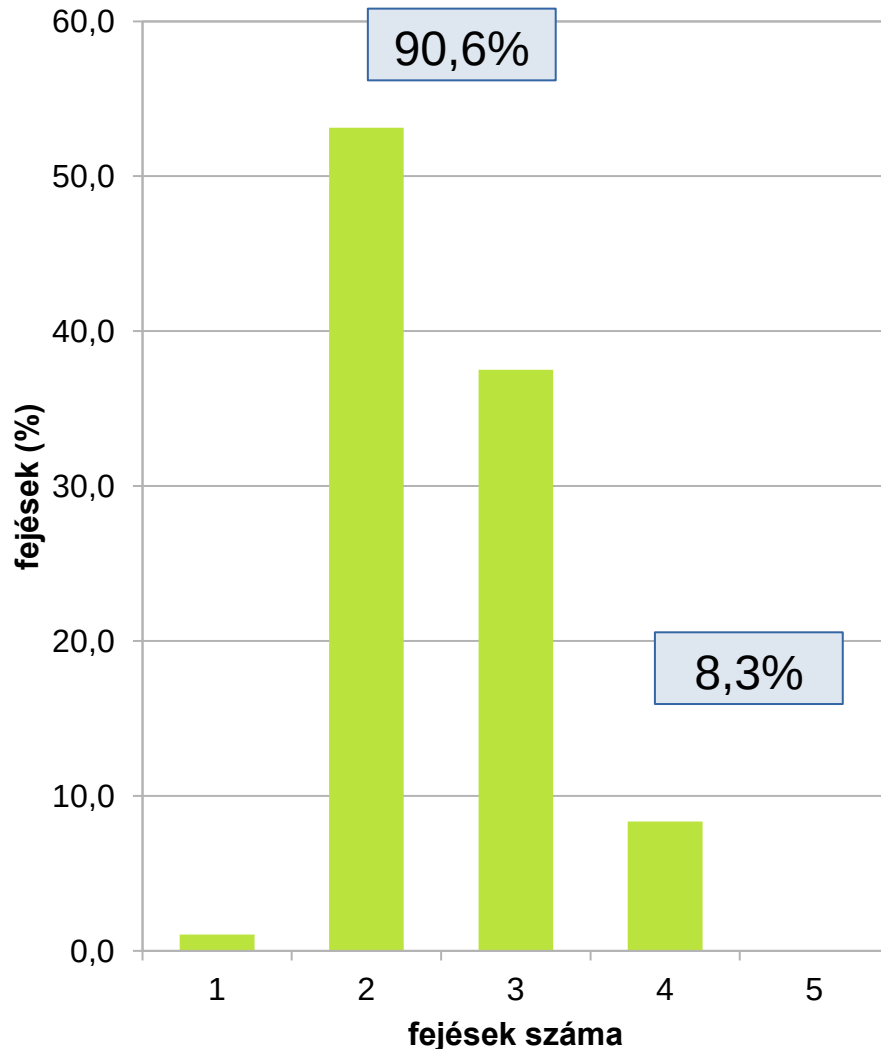

I. Vizsgálat 2021, Vasalja

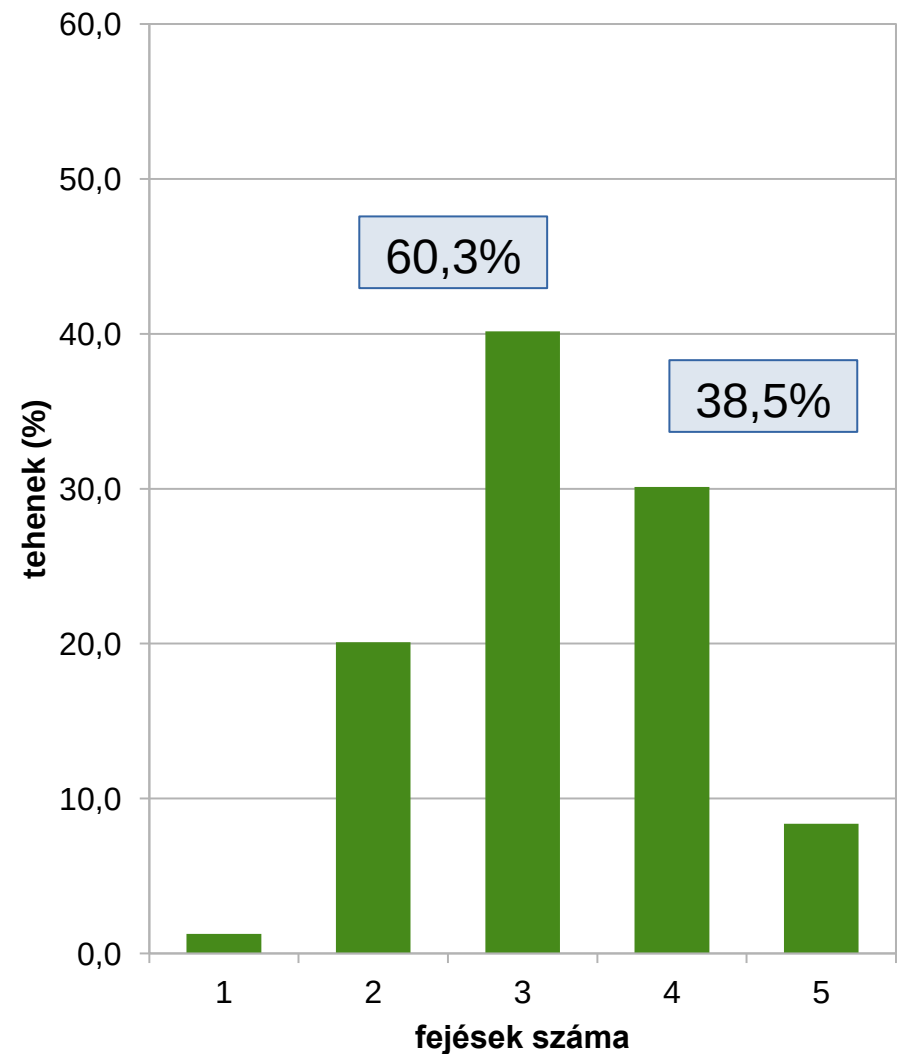
Termelési paraméterek változása egy tejtermelő tehenészetben az automatizált fejésre történő átállást követő első évben

Sikeres fejések száma

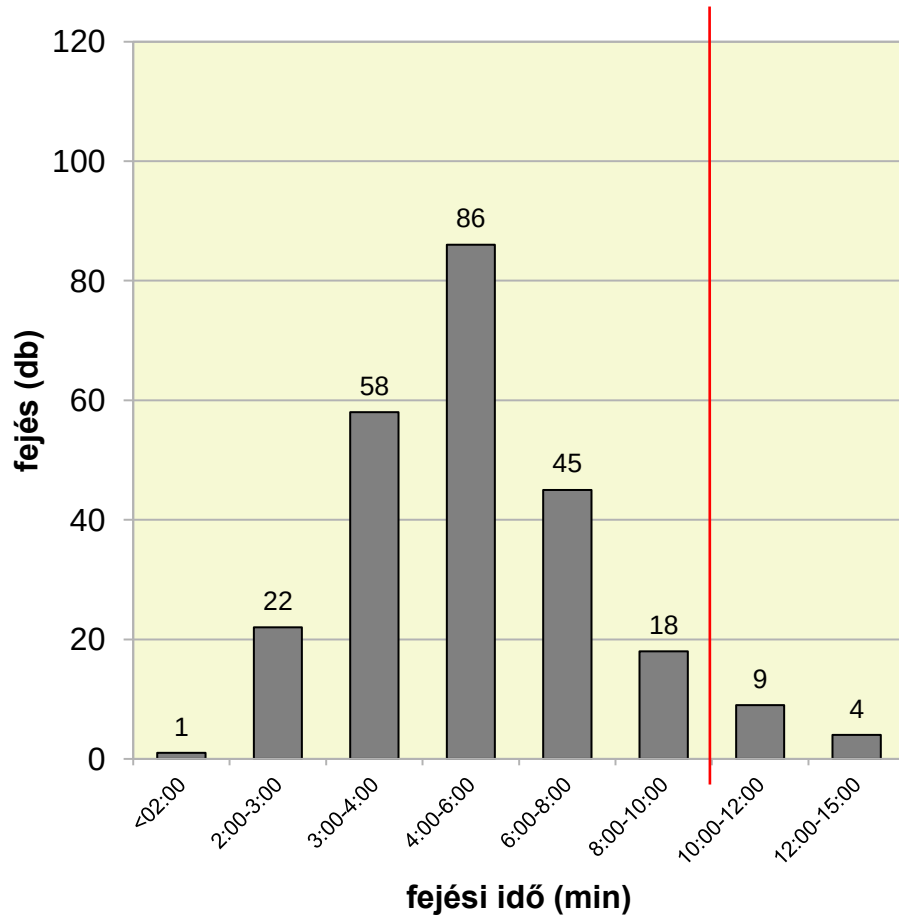

Beszoktatást követő időszak
2020 augusztus

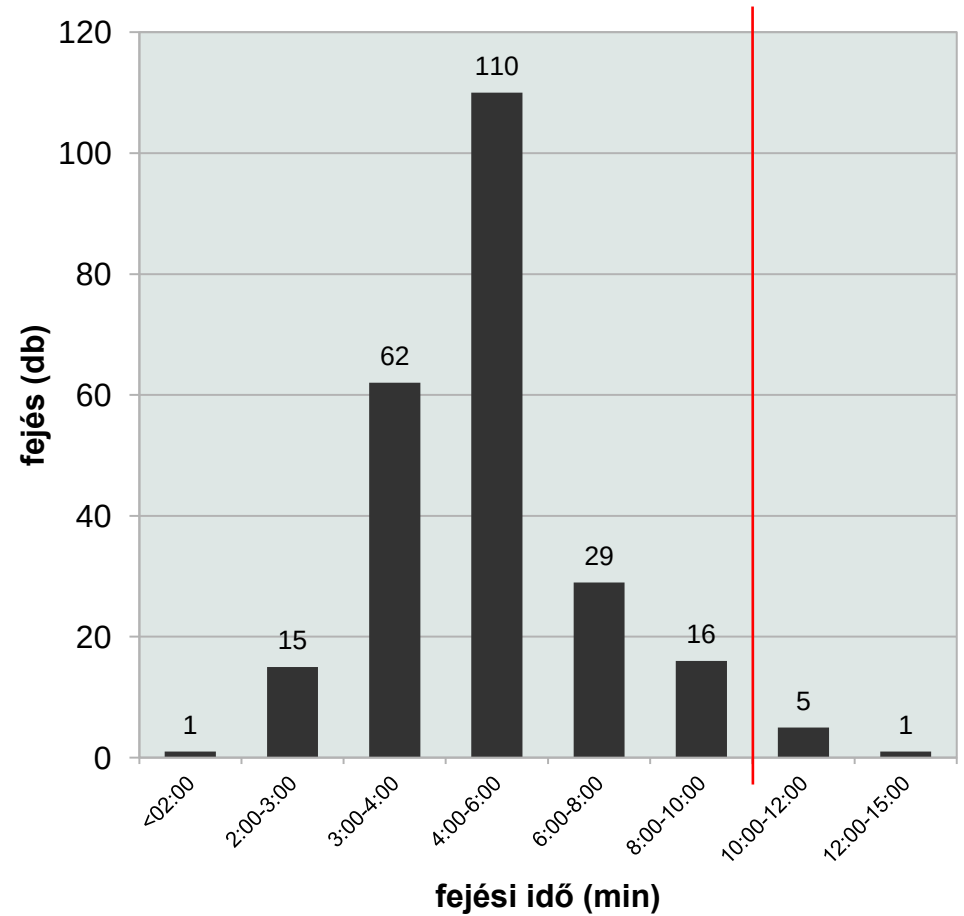

Teljes telepi átállás
2021 augusztus

Egy fejési eseményre fordított idő

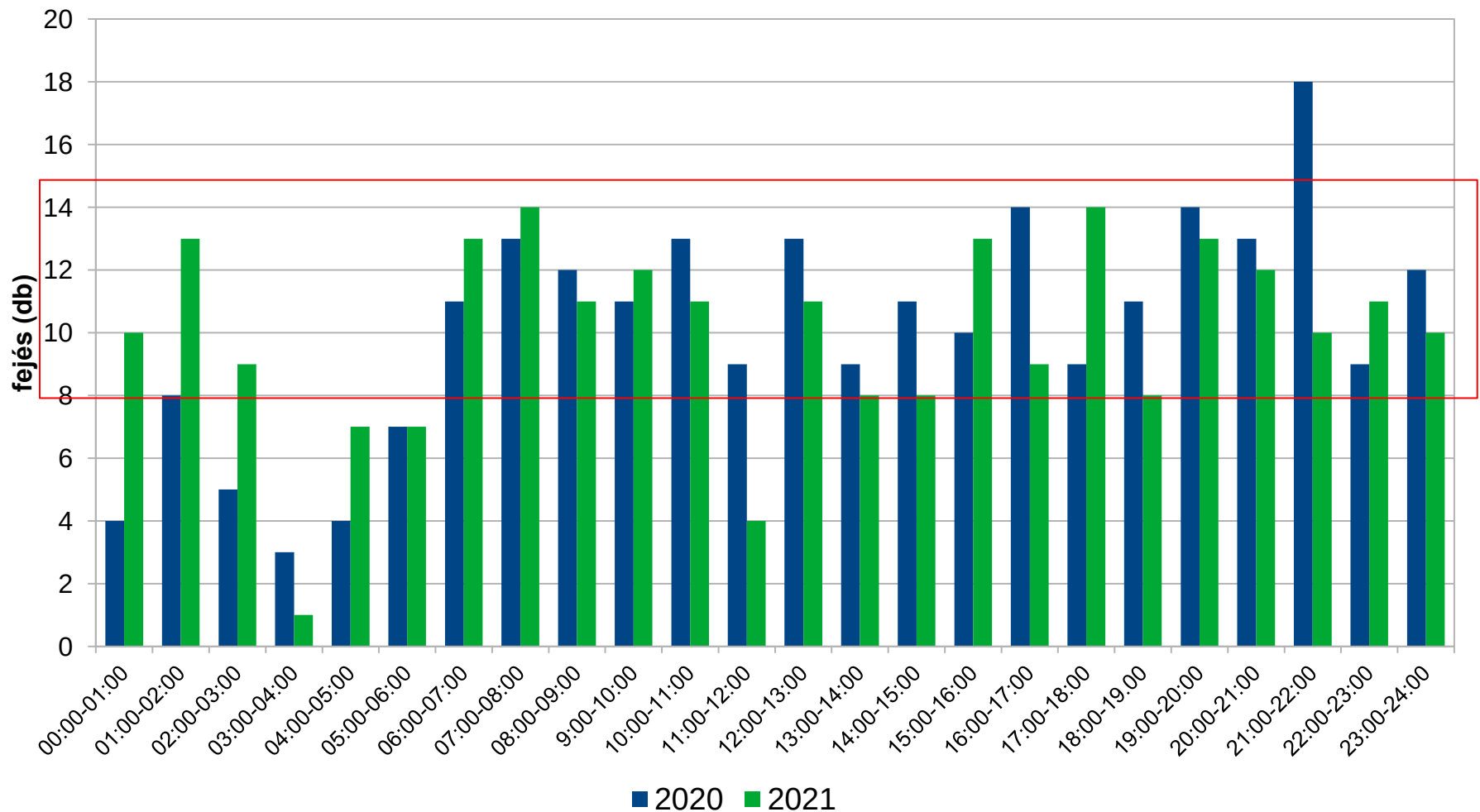

Beszoktatást követő időszak
2020 augusztus

Teljes telepi átállás
2021 augusztus

Sikeres fejések időpontja

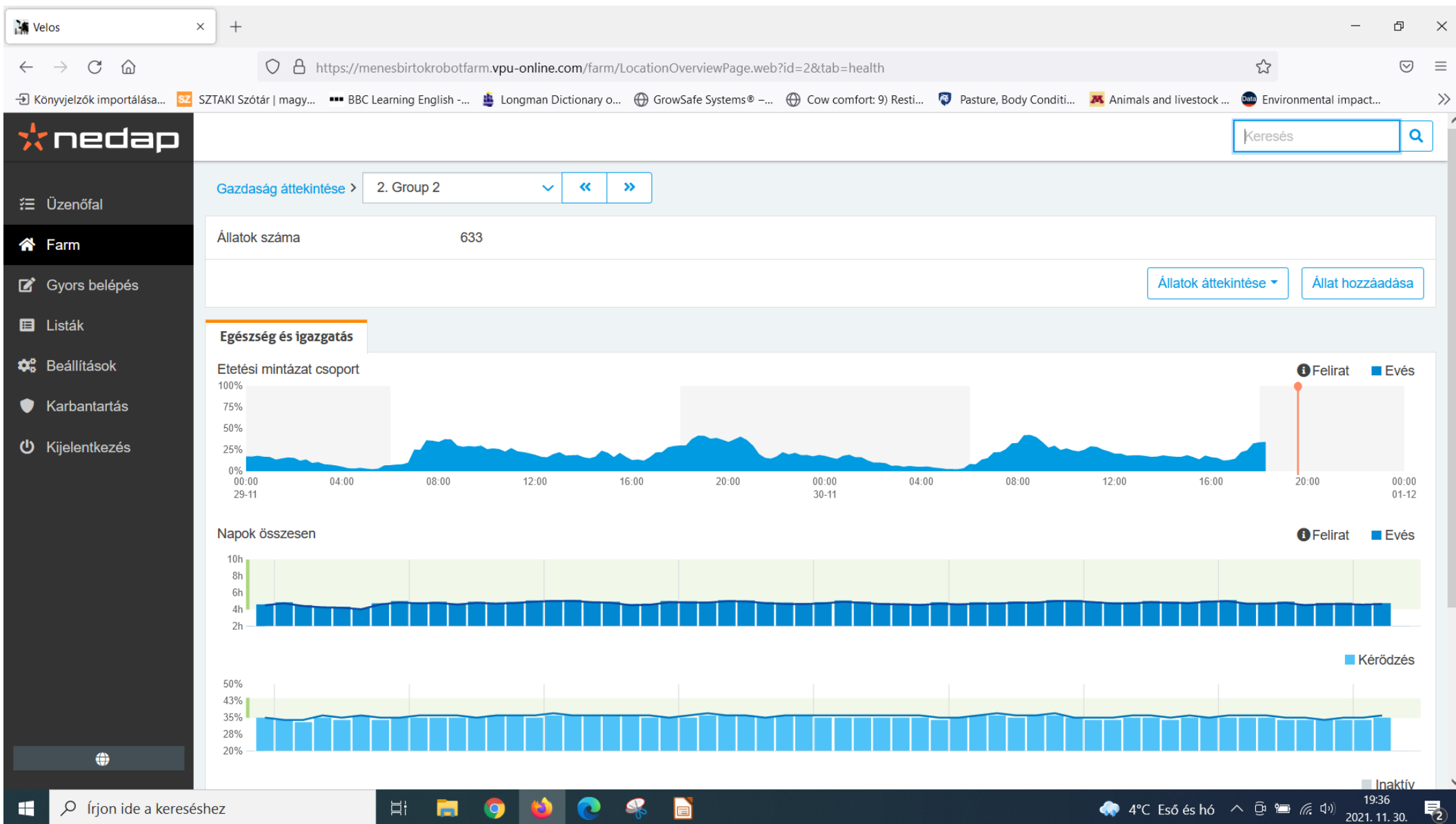

II. Vizsgálat 2021, Mezőhegyes

Az állatok viselkedésének monitoringja, NEDAP rendszer

Etetési mintázat változása

Science & Environment - BBC N x Velos x

https://menesbirtokrobotfarm.vpu-online.com/farm/LocationOverviewPage.web?id=2

Könyvteljesítmény importálása... SZTAI Szótár | magy... BBC Learning English -... Leíró statisztika, az ad... Leíró statisztika, az ad... Longman Dictionary o... Tárhely IT Jogosultság Kezelő ... Cow comfort: 9) Resti...

nedap

Keresés

Gazdaság áttekintése > 2. Group 2 << >>

Állatok száma 635

Állatok áttekintése Állat hozzáadása

Egészség és igazgatás

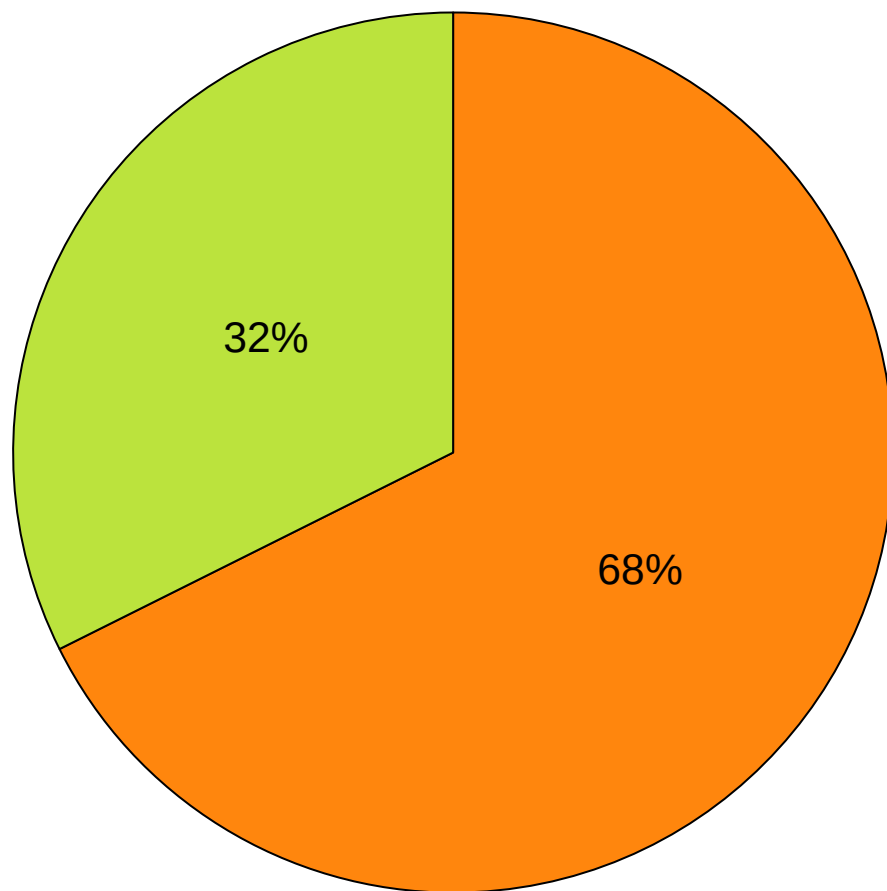
Dátum	Evési idő	Kérődzés	Inaktív
19-01-2022	4:28	35%	10:57
18-01-2022	4:35	35%	10:48
17-01-2022	4:33	36%	10:41
16-01-2022	4:37	36%	10:31
15-01-2022	4:37	35%	10:49
14-01-2022	4:30	36%	10:42
13-01-2022	4:34	37%	10:14
12-01-2022	4:48	35%	10:36
11-01-2022	4:42	35%	10:36
10-01-2022	4:45	35%	10:31

Írjon ide a kereséshez

-6°C Többny. felhős 1:36 2022. 01. 20.

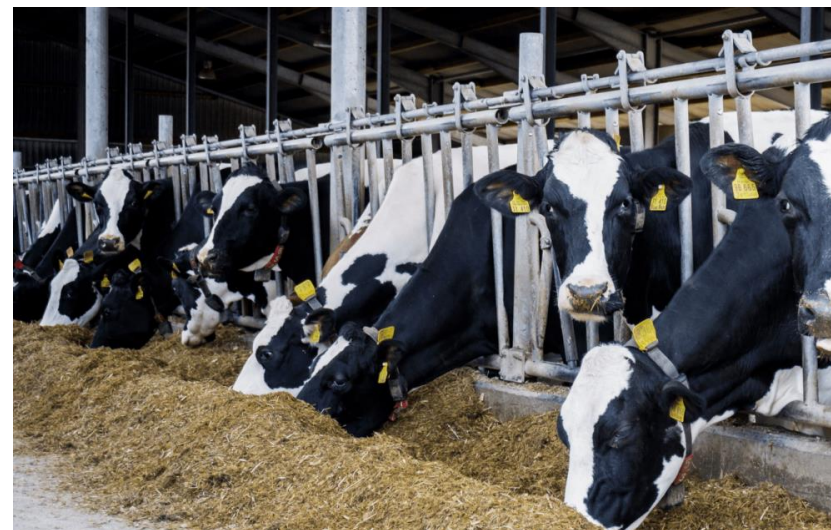
A tehenek átlagosan kevesebb, mint 11 órát pihentek!

A termelő tehenek pihenéssel töltött idejének megoszlása (2021 december)

■ kevesebb, mint 11 óra

■ több, mint 11 óra

A pihenéssel töltött idő nőtt

Üzenőfal

Farm

Gyors belépés

Listák

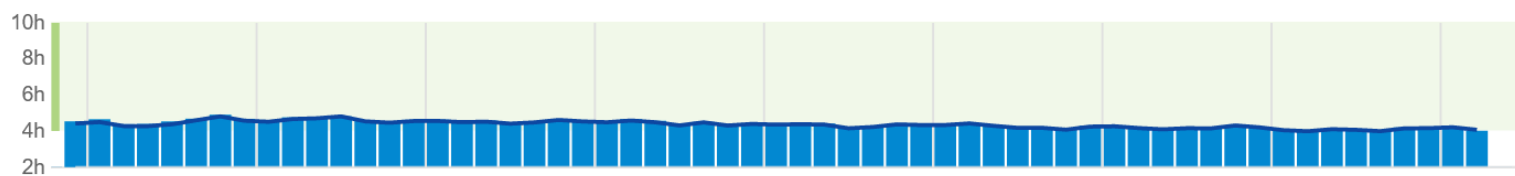
Beállítások

Karbantartás

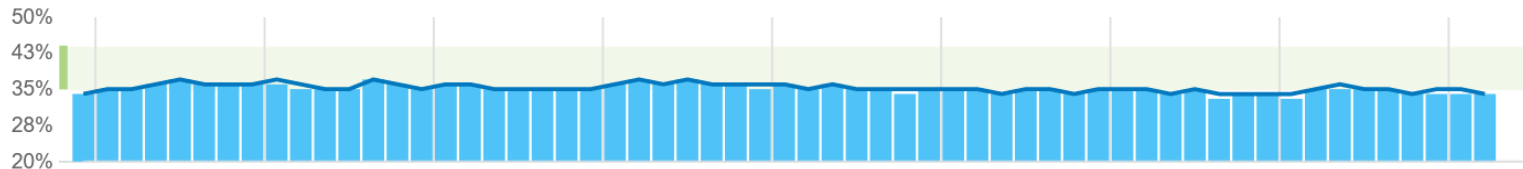
Kijelentkezés

Napok összesen

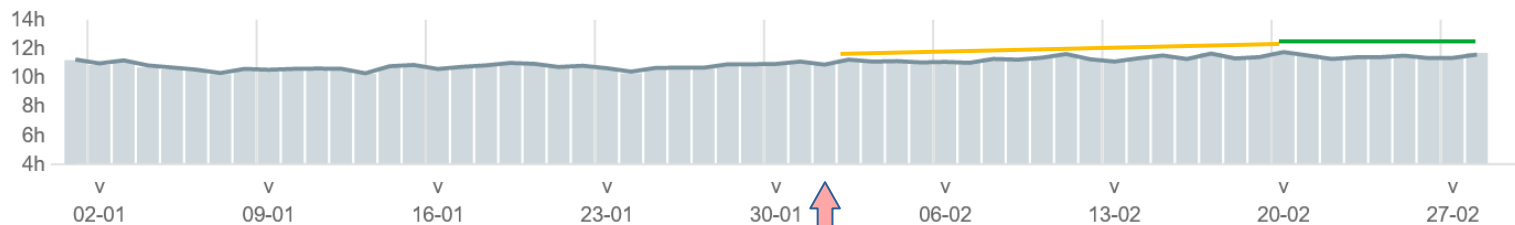
Felirat Evés

Kérődzés

Inaktív

Szöveg

2022. február 01.

Időzóna: Europe/Budapest

SAC SAC | technology by nedap :: verzió 2020.2.SR9

Egészség és igazgatás			
Dátum	Evési idő	Kérődzés	Inaktív
28-02-2022	4:01	34%	11:41
27-02-2022	4:09	34%	11:27
26-02-2022	4:08	34%	11:22
25-02-2022	4:12	34%	11:27
24-02-2022	4:01	35%	11:20
23-02-2022	4:04	35%	11:22
22-02-2022	4:01	35%	11:24
21-02-2022	3:58	35%	11:35
20-02-2022	4:04	33%	11:46
19-02-2022	4:09	34%	11:24

Diagram

A tehenek jelenleg átlagosan több, mint 20 perccel több időt töltenek pihenéssel, mint korábban!

III. Vizsgálat 2022, Ete

A két csoport termelési adatainak összehasonlítása

A vizsgált csoportok jellemzői

1. robot

52 egyed

87% első laktációs, 13% többször ellett

- DIM **179 nap**
- átl. fejés szám **3,1**
- átl. tej mennyiség **12,6 kg**
- átl. tej ledási sebesség 3,3 kg/perc
- átl. robotban töltött idő **6:27 perc**
- átl. kezelési idő, előtte 1:00 perc
- átl. csatlakozási idő 00:32 perc
- átl. fejési idő **4:34 perc**
- átl. kezelési idő, utána 00:19 perc

2. robot

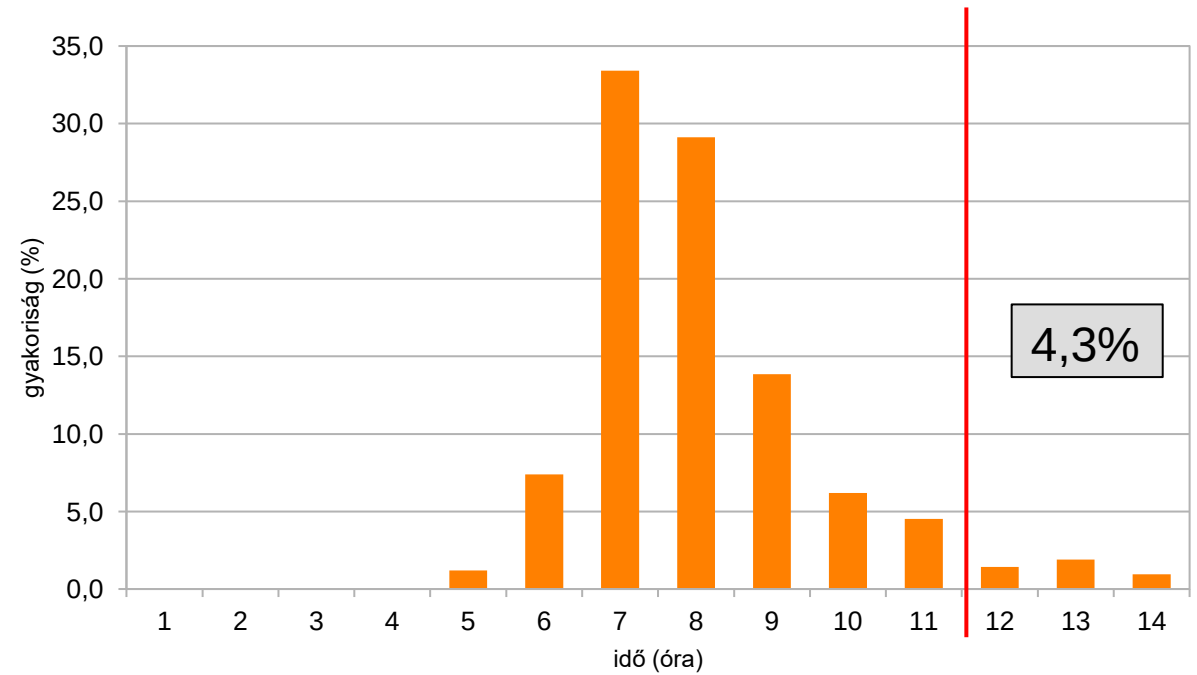
56 egyed

23% első laktációs, 77% többször ellett

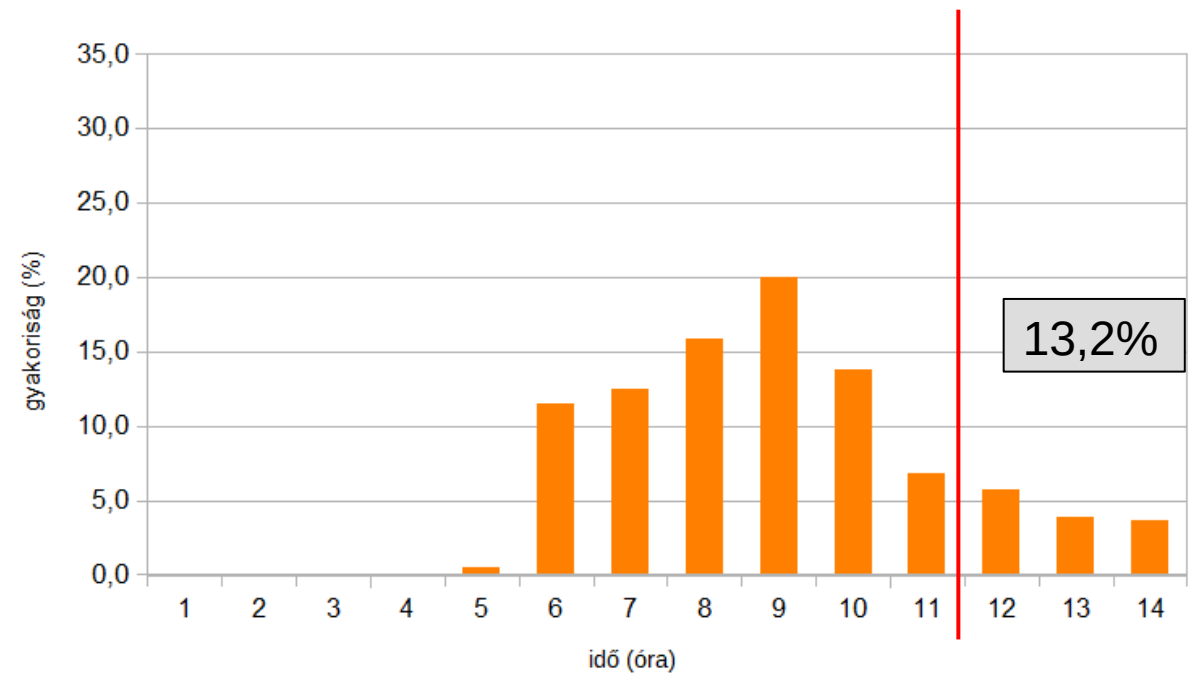
- DIM **155 nap**
- átl. fejés szám **2,6**
- átl. tej mennyiség **15,8 kg**
- átl. tej ledási sebesség 3,5 kg/perc
- átl. robotban töltött idő **7:12 perc**
- átl. kezelési idő, előtte 1:00 perc
- átl. csatlakozási idő 00:27 perc
- átl. fejési idő **5:22 perc**
- átl. kezelési idő, utána 00:18 perc

Két fejés között eltelt idő

1. csoport

2. csoport

Tökéletesség az állatok oldaláról?

Az önállóan nem feljáró tehenek vizsgálata

Mi az oka, hogy ők nem képesek önállóan használni a fejőrobotokat?

- láb, lábvég problémák
- bőrgyulladás (korábbi vagy jelenlegi)
- felhelyezési nehézségek
- takarmányozás (PMR – abrak)
- elhúzódozó laktáció (alacsony termelés)
- egyedi különbségek
- rossz élmény (istálló mesterek tréningje elengedhetetlen!)
- megszokás

Robotonkénti átlagok

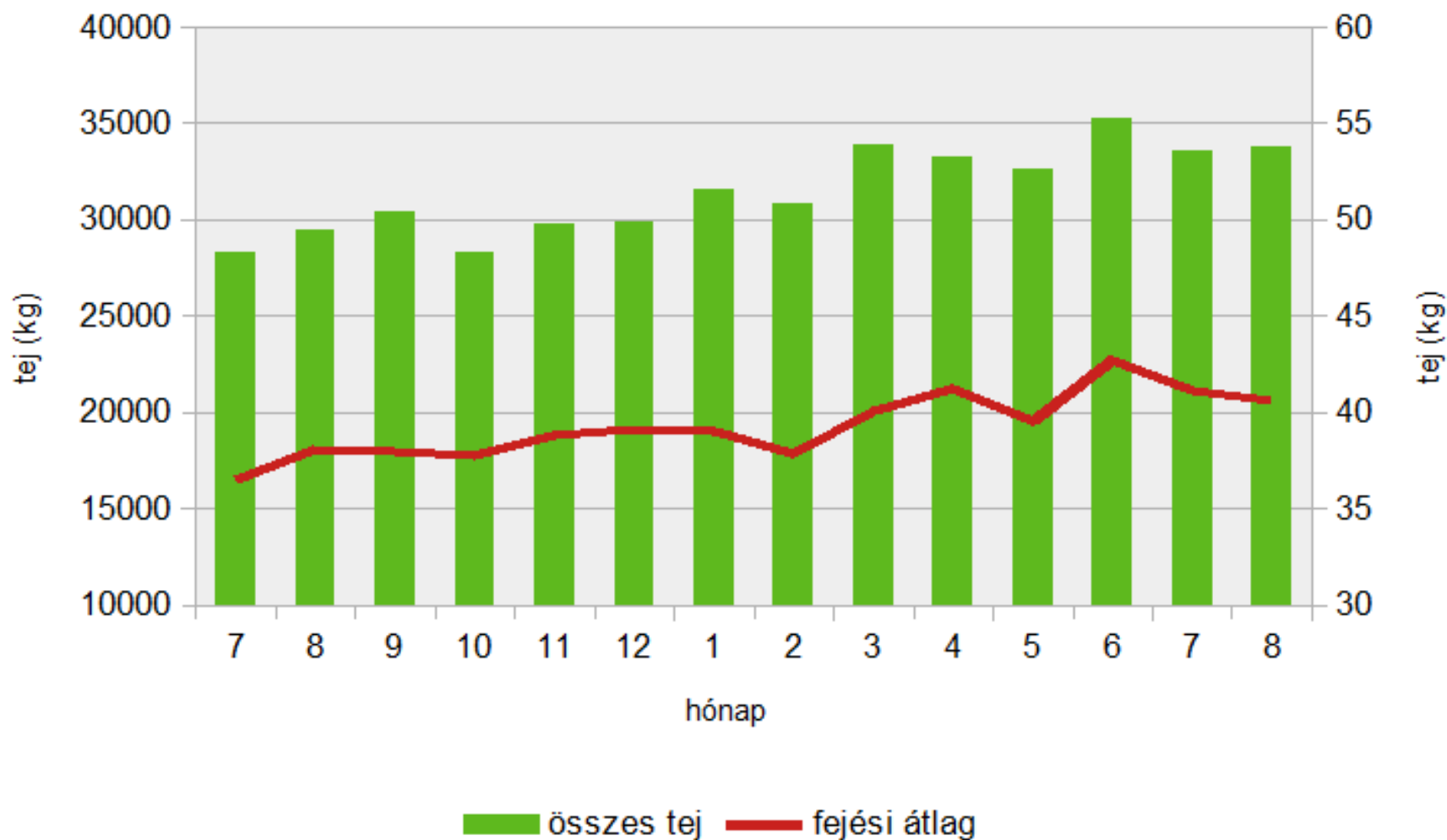
(Mezőhegyes, 2021. december)

Csoportok	Létszám (db)	Önállóan nem feljáró tehenek (db)	Arány	Felhajtás (2,2 fejés/nap)
R1	85	8	9%	18
R2	103	15	15%	33
R3	103	33	32%	73
R4	107	33	31%	73
R5	107	31	29%	68
R6	110	20	18%	44
R7	96	6	6%	13
R8	88	7	8%	15
Össz	799	153	19%	337

Ideális esetben <10%, elfogadható <15%

Mezőhegyes, termelési eredmények

ÁT Kft. adatbázis, 2021. július - 2022. augusztus

Következtetések

- 2-4 hét beszoktatás, a teljes átállás a robotfejésre 8-12 hónapot vesz igénybe.
- Nemcsak az állománynak, hanem a telepi menedzsmentnek is változnia kell.
- Emberi tényező hatása jelentős!
- Más jellegű tudás szükséges a rendszer üzemeltetéséhez.
- 24 órás időbeosztás.
- Időt kell szánni az adatok feldolgozására, értékelésére.
- A rendszer minden eleme fontos a működés hatékonyságának szempontjából.
- Egyedek – csoportok – telepi adottságok együttes értékelése.

Köszönöm a figyelmet!

boros.norbert@uni-mate.hu